Miért ritkák a Magyarországon használt csehszlovák Hradzsin bélyeges levelek?

Magyarország (a mai Magyarország) északi részét a Tanácsköztársaság elleni intervenció során szállták meg a Csehszlovák Hadsereg csapatai. Mint tudjuk, ezt a megszállást is – akárcsak a Felvidékét – véglegesnek gondolták, azonban ebben a reményükben több okból is csalatkoztak. A véglegesen elcsatolt területeken már korán átveszi az új hatalom a postaszolgálatot (is) – bár ez ellentétes a még a Monarchiával aláírt fegyverszüneti szerződéssel, mely szerint a megszállt területeken a közigazgatás (így a Posta is!) magyar kézben marad. A megszállt postahivatalokat csehszlovák (de részben magyar nemzetiségű vagy magyarul is tudó) postaszemélyzettel működtetik.

Szerencs postahivatalából is egy ilyen – nagy valószínűséggel magyar nemzetiségű – postásnő küld egy távíratott Nagymihályba (már az új, szlovák nevén Michalovce-be – bár hibásan, magyaros írásmóddal Mihalovcze-nek írva). A távirat feladásakor, május 12-én, már több mint 10 napja megszállás alatt volt Szerencs, és a címbeli kérdésre a távirat szövegében ott a válasz: „... *még levelet nem írhatok*" – tehát még ennyi idő után sincs engedélyezve a levélforgalom!

A Csehszlovák Posta 1918. december 18-tól folyamatosan bocsájtotta forgalomba a Prága várát, a Hradzsint ábrázoló bélyegsorozatát. A megszálló alakulatokkal érkező csehszlovák postaszemélyzet bélyegellátmányt nem hozott, hanem a zsákmányolt értékcikk készleteket használta. Ezért is használták a távirat bérmentesítésére az átmeneti időszakban megjelent és a Csehszlovák Posta 3426-VI-19 számú rendelete által felhasználásra meg nem engedett magyar bélyegeket. Érdekes, hogy ugyanakkor a 2 fillér benyomott értékjelzésű (díjjegyes) táviratlap – a fenti rendelet szerint – egészen 1919. október 14-ig volt felhasználható.

Filep László